

Het Bos van Ypeij bij Tytsjerk, hét zondagmiddagstykke voor zich vervelende Leeuwarders die wat aan de natuur willen ruiken, is een plek vol verrassingen. Je vindt er kronkelpaadjes, waterpartijen, de mooie Villa Vijversburg, een grot voor kinderen en vrijende paartjes, een volière voor Friese kippenrassen, een kluzenaarskoepel, een Oranjerie vol cactussen, een zomereik die driehonderd jaar oud is, een ooievaarsnest op een wagenwiel en bomen waarin de reigers vol overgave zitten te schijnen. En sinds gisteren is in het lommerrijke bos verrijkt met een fraaie beeldtentoonstelling onder het motto 'Natura Artis Magistra': de natuur is de leermeesteres van de kunst.

- 1 'Het bos van Ypeij', reliëfschilderij van Ramon van de Werken.
- 2 De 'groei vormen' van Marlène Staals aan het einde van het Nieuwe Diep.
- 3 Luc Sourens gerokte boom.
- 4 'Triomf' van Louis Niënhuis, opgebouwd uit houtblokjes.
- 5 De geheimzinnige 'Loden vis' van René de Man.
- 6 Hein Maders 'Vegetatio' bij de rijksweg.

Zeventien beelden van twaalf kunstenaars staan er in het bos. Zich weerspiegelend in het water, op stille geheimzinnige plekjes of vlak bij het voorbijzovende verkeer op de rijksweg. Verscheidene beelden zijn speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt. Afgezien van de Japanner Shuzo Azuchi zijn het allemaal in Nederland wonende kunstenaars.

De tentoonstelling, die tot 27 oktober duurt, is een initiatief van de in 1995 opgerichte Stichting Beeldenpark Vijversburg, een spinoff van de Stichting Op Touthouwing die het hele landgoed en de tegenover het bos liggende armenhuisjes beheert. De organisatoren willen er een tweemaaljaarlijkse evenement van maken, aldus voorzitter Wim Mertens.

De stichting heeft voor de samenstelling van de tentoonstelling een professionele instantie in de arm genomen: het Leeuwarder kunstadviesbureau Sprezzatura van Cor Weting. „We wilden geen pruts-werk,“ zegt Mertens.

De deelnemende kunstenaars hebben van te voren het bos bekeken. „Ze waren vrij zelf een geschikte plaats voor hun beeld uit te zoeken,“ aldus Mertens. „en dat heeft tot oorspronkelijke werken geleid.“ Zo heeft de Limburgse kunstenaar Luc Sourens een boom een soort petticoat aangetrokken. Het kostte nogal wat moeite een juiste, kaarsrechte boom te vinden.

Een boom met een petticoat aan

De van rubber en hout gemaakte rok doet sterk denken aan de uit vele lagen bestaande rokken die je op het Iberisch schiereiland ziet. Sourens installatie heeft dan ook een dichtelijke titel in het Portugees gekregen. 'Porque os vestidos fazem tanto vento?' oftewel 'waarom maken jurken zoveel wind?' Om te benadrukken dat het een rok is, komt de 'zoom' net niet aan de grond toe. Het 'natura artis magistra' komt

ook sterk tot uiting bij het liggende beeld van de in Renkum geboren beeldhouwer Jan Dekker. Hij heeft een plek uitgezocht tussen een aantal eikenbomen. Op een laag grind in de vorm van een eikenblad ligt een in zes stukken gebroken plaat hardsteen en in die plaat heeft hij een eikenblad gegraveerd.

Spontane beïnvloeding door de omgeving is zichtbaar op de dertien steenplaten van de Lim-

burgse kunstenaar Hans Kohlen met de gezamenlijke titel 'Reflecties'. Hij heeft tekeningen gemaakt van het omringend stukje park en die gedurende twee weken bij Steenhouwerij Hutting in Leeuwarden op hardsteen overgebracht.

Zeer toepasselijk in de bosrijke omgeving zijn ook de drie beelden van Louis Niënhuis. De beelden zijn gemaakt uit houtblokjes. Een van de beelden, 'Triomf', verbeeldt een omgekeerde wereld: het gaat hier niet om een boomstam waaruit houtblokjes zijn gemaakt, maar om houtblokjes die samen weer een boomstam vormen.

Er zijn ook beelden op verborgen plekjes. Zoals het bronzen beeld 'Phyllotaxis' van Sjoerd Buisman, dat ergens tussen de

bladeren is neergelegd, evenals de twee beelden van René de Man aan het eind van een doodlopend weggetje. Daar staan het beschilderde houten beeld 'Man met vis' en vlakbij komt zijn 'Loden vis' met de kop boven water. Niet gemakkelijk te vinden is 'De weg naar het licht' van Roel Teeuwen: zeven dunne stengels van bladgoud naast de 'Baudinabeuk', een van de historische bomen in het park. Een mooie plek heeft 'De kamer' van Marlène Staals ook gekregen: zestien wit-betonnen 'groei vormen' aan het eind van de rechte sloot het Nieuwe Diep.

Vanaf de rijksweg is Hein Maders vijf meter hoge beeld 'Vegetatio' te zien: een draaibare organische vorm in roestbruin corten-staal. Zijn fraai geaderde marmeren sculptuur 'Custos'

staat op een minder in het oog vallende plaats. Daar moet de bezoeker maar even naar zoeken, want dit aabare beeld mag je niet missen. Ewerdt Hilgemann toont een bijzonder beeld in roestvrij staal: een rechthoekige vorm, die hij via implosie-technieken in elkaar heeft laten ploffen.

De Japanner Azuchi is een van de weinigen die met kleur werkt. Zijn conceptueel 'laby-

rint' bestaat uit aan weerszijden gezeefdrukte planken van in totaal veertig meter, die in vier kleuren en de letters A, C, T en G de bouwstenen van de DNA-moleculen symboliseren.

Ramon van de Werken ten slotte heeft bij de grote vijver een zeer kleurrijk reliëfschilderij geplaatst, getiteld 'Het Bos van Ypeij'. De Dokkumer kunstenaar houdt zich al twintig jaar bezig met het thema 'het bos', maar zo'n groot

werk - het meet 3.20 bij 4.15 meter - heeft hij nog niet eerder gemaakt. Het weerspiegelt heel mooi in het water, maar ook de achterkant van het schilderij, met zijn ambachtelijke pen- en gatverbindingen, is een belevenis op zichzelf.

SIKKE DOELL

Het beginpunt van de gratis toegankelijke beeldenroute is bij dorps huis Yn 't Mandje te Tytsjerk. Daar zijn ook de fraaie catalogus (f.10) en de overzichtelijke wandelkaart (f.2,80) te krijgen.

BEELDENTOONSTELLING IN BOS VAN YPEIJ

2

In ûndogenske boekhâlder

Fries om utens Hette Uilkema wie controller by Wolters-Kluwer. Sels seit er leafst gewoan 'boekhâlder', om't de measte minsken oars tinke dat er kontroleur wie. Hy is no alwer in pear jier mei pensioen en fin de tiid om te dwaan wêr't er altyd al nocht oan hân hie: in boek skriuwe oer in 'ûndogenske' boekhâlder. Nije wike ferskynt it, moai op 'e tiid foar de sutelaksje.

3

Frans Molenaar

Het Sneker korps Advendo liet zich in de jaren zeventig uniformen aanmeten door couturier Frans Molenaar. Hij maakte bedrijfskleding voor Heineken, Fokker en Albert Heijn. Maar Molenaar is meer dan een modekoning, zo toont het Drents Museum.

5

Poldermodel

NOP stond in de 1941 niet alleen voor Noord Oost Polder, maar ook voor Nederlands Onderduikers Paradijs, want wie het op het vasteland te benauid kreeg ging sloten en greppels graven in de polder, waar de Duitse bezetter zich amper roerde.

6

Makkum

Hadden er palmen gestaan, dan zou je je in een van de badplaatsjes van Hérault of de Costa Brava wanen. Maar het is gewoon de kust bij Makkum, die met de promenade naar het strand en de boulevard mooi is ingericht. Alleen die hondenbezitters, die moeten nog manieren leren.

Oasis

In Engeland en de Verenigde Staten stonden ze gisteren in de rij voor 'Be here now', de nieuwe cd van Oasis. In Nederland viel die drukte mee. De cd blijkt minder verrassend als voorganger 'What's the story' Morning glory', maar hij staat vol, tijdloze, om niet te zeggen klassieke pop.